

Kar hrast šumi.

Moj prapor.

Moj prapor s tolpo ne vihra,
moj prapor trojnih barv ne nosi,
moj prapor pomoči ne prosi,
moj se besedam ne prodaja.

Moj prapor se je čedi skril:
mar vržem naj pred trume glupe,
kar duh usod iz svoje kupe
je v struge mojih misli vlil?

Moj prapor moje so oči,
in kdor ume, ta v njih naj čita:
na dnu njih zmot je krona skrita,
kdor jo doseže, jo dobi!

V uri tesnobe.

Čez polja se vihar vali,
čez divji gozd, čez plaho seč,
Bog skril je v temno dlan oči
in siplje bliske z ljutih pleč.

Vali se ploha čez ravan,
in jaz grem sredi tujih žit
in nimam, da bi šel vedrit . . .
Pa bi se plašil? Poj, cigan!

Sonetje.

I.

Sejal sem stihe v svoje sive dni,
sejal sem jih med ure hrepenenja,
v bežečo srečo, v solnčni soj življenja,
moj smeh in moja solza so bili.

V ljubezni beli, v trepečoči sli
cveteli so iz tajnega drhtenja,
ki s krogi slutenj dušo vso prepenja
in venča greh in blaženost greni.

Razsipal stihe sem po geslu mer,
ki solnca jih zvenijo na oboku,
po taktu večnih sfernih harmonij.

Molitev moja so, brst mojih ver
in težki moj confiteor: v njih toku
kres s plamenečim Bogom govori.

II.

Kaj so mi čuda Mohameda, Krista
in kar prorokov božjih nam slavé,
pred ritmom, ki se radost in gorje
stopita vanj, da vznikne pesem čista!

Spet se rodita, ista vendar nista:
tako se črne rude oplode
s čarobno formulo pod čas temé,
da vztli zlato v retorti alkimista.

Kdo vas jo zna? Nihče, le mi sami!
In to, ljudje, je vse strmenje vaše,
to skala, kjer se slava verzov kreše.

Nabita s tikvami arena ždi,
a mi vam trosimo svetinje naše
za plosk dlani . . . Haha, bajazzo pleše!

III.

Imej vas vrag, balade in sonetje,
in tebe vso, umetnost zvonkih rim,
in tebe, sen lepote: vas dolžim,
da ne rodi mi filistejsko cvetje.

Moj pot gre vstran in strm je in proklet je . . .
Pravična kazen: dal sem zlat za dim!
V sámoto me je pahnili Kerubim,
kjer kolnejo morilci in poetje.

Res, bridkih žrtev ste me pesmi stale;
izdal bi vas, da zlega sem srca,
na holandskem papirju, v svili beli:

v zvodnici vesni bi vas punčke brale,
namršil bi se kritik kraj morja
in listi naše gore bi šumeli.

Alkejska.

Privedli k žrtvi belega bika so,
mogočnih prsi, silo sopečega,
svetlih rog, da z vencem na vratu
pade v odkup krvoločnim višnjim.

Stoji in sluti; gleda, ne splaši se,
ko v skalno čelo bije mu kladivo:
vsa svetost izdanega sije
v njega očeh in ukor brez srda.

Tak delež moj je. Padajo, treskajo
ukrepi sodbe, pisane v dedov kri,
čelo pa zveni in odmeva
z bronasto trmo mi jambe smrti.

Kondotir.

Kakor se v bitke viharju
prapori klanjajo carju,
tebe pozdravljam jaz.

Kakor šumenje ravnine
vstaja k trepetu višine
v žejni poldanski čas,
pne se moj stih do tvojega lica,
nem, brez prošnja, ponosen, brez klica:
ženska, ta, ki te ljubi, sem jaz!

A moj car je poginil,
preden je bil, je poginil,
če je živel, se ne ve;
solnce se moje ne vrne,
slepo je, madeže črne
sije na plan, na srce . . .

Jaz si mislim, da je to car,
jaz si mislim ta solnčni žar;
verz je moj meč, moj dom je Nikjer:
satanu služil bi kondotir!

Karkoli.

Življenje nam je pismo sivo,
in piše ga srdit trinog,
oči ognjenih, krutih rok
in z dušo, nikdar milostljivo.

Če hočeš, padi na kolena;
če ne, zakliči: Stoj, pisar!
Dovolj čečkaš, nehaj, šušmar!
Tako! Zdaj, mož — pečat imena!

Vi drugi.

Vi drugi imejte dekleta,
vi drugi žareče noči:
jaz ljubim napolnjeno čašo
kot vi . . .

Vi drugi nalivajte kupe:
če vrag se pobabi nocoj,
in če se mi zljubi, da mignem,
je moj!

Vi drugi popijte vse vino,
vi drugi iščite nevest;
jaz ljubim solnce, jaz pijem
bolest.

Vladimir Levstik.

